

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-2355220
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

02 Aralık 2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/40619-20 GK 92
7/43709 GK 134
7/48295 GK 11
7/49044 GK 12
7/49066 GK 12
7/49154 GK 12
7/49211 GK 12
7/49319 GK 12
7/49735 GK 12

EK:

-Liste (8 Adet, 9 Sayfa)

-Cevap Yazısı (139 Adet, 251 Sayfa)

7/52411-15
7/52417-24 } GK 21
7/52522-23
7/52528-29 } GK 23
7/52613-16
7/52618-20 } GK 24

Murat KURUM
Bakan

7/49894 GK 12	7/52704-08	7/53285-92	7/53787 GK 35
7/51219-20	7/52710-14	7/53294-95	7/53882-86
7/51441	7/52717-18	7/53297-98	7/53888-90
7/51443	7/52954	7/53446-49	7/53892
7/51619	7/52956-63	7/53451-52	7/54020 GK 40
7/51621-22	7/53081	7/53455-58	7/54107-09
7/52100-01	7/53084	7/53460-61	7/54117
7/52103-04	7/53086-89	7/53590-91 GK 32	7/54119-25
7/52217	7/53091-92	7/53692	7/54309-10
7/52222		7/53696-98	7/54317
		7/53700-03	7/54440
		7/53705-06	

7/54119

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ
SAYIN REMZİYE TOSUN'UN
TBMM 7/54119 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

2015 yılında itibaren Diyarbakır'da başlayan yıkım, kentsel dönüşüm adı altında birçok mahallede devam ettiği bilinmektedir. Bağlar ilçesinde Kaynartepe, Kayapınar ilçesinde Peyas, Yenişehir ilçesinde Ben ü Sen, Fiskaya (Dicle) ve Ferit Köşk mahallelerinde kentsel dönüşüm başlayacağı basında yer almıştır. Son olarak Şehitlik mahallesinde bazı yerler Sur'da restorasyon çalışmalarına dahil edildiği beyan edilmektedir. Yenişehir ilçesine bağlı Şilbe mahallesinde ise kentsel dönüşüm başvurusunun yapıldığı bilinmektedir.

Diyarbakır'da mahalle sakinlerinin birçoğu, toplam 6 mahallede devam eden veya başlayan kentsel dönüşümü kabul etmedikleri defalarca ifade etmiştir. Buna rağmen mahalleler riskli alan ilan edilerek projelere dahil edilmektedir. Diyarbakır'da başlayan ve devam eden kentsel dönüşüm projeleri yüzbinlerce mahalleliyi yerinden ederek mağdur etmiştir. Kentsel dönüşüm projelerinde mülk sahiplerinin düşük fiyatlar verilip yüksek bir fiyattan borçlandırılması ve bu durumdan kaynaklı mahalle sakinlerinin göç etmesi en büyük sorun olarak nitelendirilmektedir. Bununla birlikte, kentsel dönüşüm projelerine sivil toplum kuruluşları veya meslek örgütleri dahil edilmemekte, kimi zaman mahalle sakinleri projelere dair yeterli bilgi alamamaktadır. Kentsel dönüşüm projelerinde özellikle Fiskaya mahallesinde ruhsatsız mülk sahiplerinin durumlarına dair herhangi bir bilginin olmadığı, bir çalışmanın yapılmadığı beyan edilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Diyarbakır'da 2021 yılı Kasım ayı itibariyle planlaması yapılan, başlayan ve devam eden kentsel dönüşüm projelerinin sayısı kaçtır?
- 2- Bakanlığınız mahalle sakinlerince açıkça istenmeyen bu projelere devam etmesinin gerekçesi nedir?
- 3- Fiskaya mahallesi kentsel dönüşüm projesinde ruhsatsız mülk sahiplerine yönelik ne gibi haklar yer almaktadır? Ruhsatsız mülk sahiplerinin mağdur olmamasına dönük Bakanlığınızın çalışmaları nelerdir?
- 4- Bakanlığınızca onaylanan, takip edilen kentsel dönüşüm projelerine meslek örgütlerinin dahil edilmemesinin yasal gerekçesi nedir?
- 5- Diyarbakır'daki kentsel dönüşüm projelerinde halkın mağdur olmaması adına Bakanlığınızın girişimleri nelerdir?

CEVAPLAR

2021 yılı Kasım ayı itibariyle Diyarbakır ilinde 6306 sayılı Kanun kapsamında yürütülen toplam 8 adet alan bulunmaktadır.

6306 sayılı Kanunun amacı; afet riski altındaki alanlar ile bu alanlar dışındaki riskli yapıların bulunduğu arsa ve arazilerde, fen ve sanat norm ve standartlarına uygun, sağlıklı ve güvenli yaşama çevrelerini teşkil etmek üzere iyileştirme, tasfiye ve yenilemelerde bulunmaktır. 6306 sayılı Kanunun 2. Maddesinin (ç) bendinde "Riskli alan: Zemin yapısı veya üzerindeki yapılaşma sebebiyle can ve mal kaybına yol açma riski taşıyan, Cumhurbaşkanınca kararlaştırılan alanı", (d) bendinde "Riskli yapı: Riskli alan içinde veya dışında olup ekonomik ömrünü tamamlamış olan ya da yıkılma veya ağır hasar görme riski taşıdığı ilmî ve teknik verilere dayanılarak tespit edilen yapıyı," Ek-1. Maddenin (a) bendinde "Kamu düzeni veya güvenliğinin olağan hayatı durduracak veya kesintiye uğratacak şekilde bozulduğu yerlerde; planlama ya da altyapı hizmetleri yetersiz olan veya imar mevzuatına aykırı yapılaşma bulunan yahut yapı ya da altyapısı hasarlı olan alanlar," ve (b) bendinde "Üzerindeki toplam yapı sayısının en az %65'i imar mevzuatına aykırı olan veya yapı ruhsatı alınmaksızın inşa edilmiş olmakla birlikte sonradan yapı ve iskân ruhsatı alan yapılardan oluşan alanlar, fen ve sanat norm ve standartlarına uygun, sağlıklı ve güvenli yaşama çevrelerini teşkil etmek, sağlık, eğitim ve ulaşım gibi kamu hizmetlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla, Cumhurbaşkanınca riskli alan olarak kararlaştırılabilir." hükümleri yer almaktadır. Bu kapsamda zemin yapısı veya üzerindeki yapılaşma sebebiyle can ve mal kaybına yol açma riski taşıyan arsa veya arazilerde iyileştirme ve yenileme yapılmak amacı ile uygulamalar yapılmaktadır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde belirlenen ve 6306 sayılı Kanun kapsamında yürütülen alanlarda, söz konusu Kanunda belirtilen hükümler uyarınca alanda bulunan vatandaşlarımıza gerekli muafiyetler sağlanarak hak sahiplerine ve kiracılara yönelik kira ve taşınma yardımları için defaten nakdi yardımlar yapılmaktadır.

6306 sayılı Kanun kapsamında yürütülen alanlarda kentsel dönüşüme ilişkin hazırlanan projeler ve yürütülen çalışmalar yine aynı Kanunun ilgili hükümlerince yürütülmektedir. Ayrıca 6306 sayılı Kanun kapsamındaki alanlarda mağduriyete sebebiyet vermemek adına hak sahipleri ile uzlaşmaya esas görüşmeler yapılarak, hak sahiplerinin talepleri doğrultusunda işlemler yürütülmektedir.